

Õiguskantsler

Teie 21.04.2014 nr

Meie 25.04.2014 nr 6-1/140541/1401829

**Seisukoht vastuolu mittetuvastamise kohta
Kaitseliidu relva kandmise loa andmine**

Lugupeetud [ ]

Esitasite mulle avalduse ning soovisite selgitusi selle kohta, millistel põhjustel ei aktsepteeri Kaitseliit relvaseaduse alusel antud relvaluba. Lisasite, et Kaitseliidus nõutakse Teilt Kaitseliidu relvaloa saamiseks lisaeksami tegemist vaatamata sellele, et Teil on relvaluba olemas.

Tutvunud Teie avalduse ning kehtiva õigusliku regulatsiooniga leian, et Kaitseliidu relva kandmise õiguse saamiseks lisaeksami tegemise nõudmine ei ole vastuolus Eesti Vabariigi põhiseadusega.

Järgnevalt põhjendan enda seisukohta lähemalt.

Olen varasemalt Kaitseliidu relvadesse puutuvat analüüsinud¹. Mulle esitas avalduse kaitseliitlane, kes tõstatas küsimuse sellest, miks ei ole tal võimalik kasutada jahipidamiseks Kaitseliidu isiklike relvade registrisse kantud relva. Nimelt selgus, et avaldaja isiklik sileraudne relv oli kantud mitte tsiviil- ja teenistusrelvade, vaid Kaitseliidu isiklike relvade registrisse. Sellest tulenes piirang kasutada relva tsiviilotstarbel (nt jahipidamiseks). Toona läbi viidud menetluse käigus kohtusin erinevate asjasepuutuvate ministeeriumite ning Kaitseväge ja Kaitseliidu esindajatega. Kohtumistel rõhutasid esindajad, et tulirelvade käitlemisse puutuvas õiguslikus regulatsioonis on vajalik selgelt ning ühemõtteliselt eristada seda, kas relv on teenistus-, tsiviil- või sõjaväerelv. Lisati, et registripõhine eristamine aitab seda vahetegu teha – kui relv on nt sõjaväerelvade registris, siis seda tsiviilotstarbel kasutada ei tohi (omandist sõltumata).

Kohtumisel rõhutati ka seda, et kuna tsiviil-, teenistus- ning sõjaväerelvade eesmärgipärased kasutusvaldkonnad on erinevad, peab erinev olema ka kasutajate ettevalmistus ning väljaõpe. Teisisõnu selgitati, et kuna tsiviil-, teenistus- ning sõjaväerelvade kasutamise tingimused ning olukorrad, kus neid kasutatakse, on erinevad, nõuab see iga relvaliigi käsitlejatelt erinevat väljaõpet. Näitena toodi välja, et patrullis oleva politseiametniku ning lahingutegevuses osaleva kaitsevaelase tulirelva kasutamise tingimused on sedavõrd erinevad, et vajavad eraldi väljaõpet

---

¹ Õiguskantsleri menetlus nr 7-4/091369.

ning väljaõppe tulemuslikkuse mõõtmiseks ka erinevaid eksameid isegi juhul, kui see konkreetne tulirelv, mida kasutatakse, on sama.

Kaitseväes rühmavanema või rühmaülema ametikohal teeniva tegevväelase teadmised tulirelva käsitlemisest peavad olema teistsugused kui nt relvaspordiga tegelejal. Kaitseväes nimetatud ametikohal teeniv kaitseväelane ei pea ainult tagama seda, et tema ise käsitseks tulirelva ohutult (selle peab tagama ka laskesportlane), vaid hoolitsema ka selle eest, et tema alluvad seda teeksid (sellist kohustust laskesportlasel ei ole). Seetõttu peab olema tegevväelase ja laskesportlase väljaõpe erinev. Samuti peab olema võimalik hinnata, kas ning kuivõrd on õpitu omandatud – on vaja korraldada eksam teadmiste mõõtmiseks. Teadmised, mida nõutakse laskesportlaselt, erinevad mõningal määral sellest, milliseid nõutakse tegevväelasele. Selle tõttu oleks ebaoproportsionaalne nõuda nt laskesportlaselt kõikide nende teadmiste omandamist, mida nõutakse tegevväelasele. Seega on vajadus **erinevate** eksamite järele.

Kaitseliidu seaduse (KaLS) § 43 lõike 1 järgi on Kaitseliidu relva kandmiseks vajalik Kaitseliidu relva kandmise luba (Kaitseliidu relvaluba). Kaitseliidu relvaloa annab liidu tegevliikmele Kaitseliidu ülem või malevapealik (KaLS § 46 lg 1).

KaLS § 43 lg 2 punktides 1–4 loetletakse tingimused, milliste täitmisel on võimalik tegevliikmele Kaitseliidu relvaluba anda. Üheks relvaloa saamise tingimuseks on Kaitseliidu relva käitlemise ja kasutamise koolituse läbimine (KaLS § 43 lg 2 p 1). Minu hinnangul ei ole välistatud see, et omandatud teadmiste kontrollimiseks korraldatakse tegevliikmetele eksam.

Eelnevast tulenevalt olen seisukohal, et iseenesest ei ole välistatud see, et Kaitseliidu relvaloa saamiseks korraldatakse tegevliikmetele eksam olenemata asjaolust, et talle on relvaseaduse alusel antud tsiviilrelvaluba. Seda just seetõttu, et tsiviilrelva ning sõjaväerelva käsitlemisel võivad kasutusvaldkonnast (mitte üksnes relvast endast) tulenevad nõuded teoreetilisele ning praktilisele väljaõppele olla sedavõrd erinevad, et vajadus on erineva õppe ning seetõttu ka erineva eksamineerimise järele.

Ma loodan, et minu selgitavast vastusest on Teile abi. Lõpetan Teie avalduse menetlemise.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Nele Parrest
õiguskantsleri asetäitja-nõunik
õiguskantsleri volitusel